Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1081 — ԻԶՄԻՐ 16|1 ՓԵՏՐՎԱՐ 1913 — ՇԱԲԱԹ

طاشينك
جريدة يومية فرنسية
صاحب وناشر: هراند مامورليان

„TACHINK„
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎԵՑ.	ՊՈՒ.
ԻԶՄԻՐ	80	40 Ղ.	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԼԱՒԱ	80	40 Ղրշ.	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13 Ֆր.	

Նամականիներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. «ԴԱՇԻՆՔ»ի
Ա. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ - ԻԶՄԻՐ

Journal Arménien «TACHINK»
Rédacteur - Directeur
HRAND MAMOURIAN - SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

Ազգային կրթական Գործին Մէջ

Բ.

Կնոջ բնական հոտառութիւնը ու նախազգացումը, որ առնական պզտ ուղեղի դատողութենէն աւելի անսխալական է, իր հաւատարմագոյն առաջնորդը կարելի է նկատել ապահովաբար, մանուկներու բնաւորութիւնները, միտումնին ու ձգտումները տեսնելու, զգալու և լաւագոյնի իր բռնելիք ուղղութիւնը որոշելու համար, վասն զի սխալ է կարծել թէ՝ էկ ընդհանուր ուղղութիւնը բաւ է մանուկ բարոյական դաստիարակութեան գործին մէջ, քանի որ մանուկներն ալ ինչպէս և չափահասները, առանձին բնաւորութիւններ են, զորս կրթելու համար պէտք է ստեղծել առանձին ուղղութիւններ։

Առարկուի գուցէ թէ՝ մանուկներու բնաւորութիւններուն մէջ երևցող թերութիւնները միևնոյն հանգամանքը ունին, կամ միևնոյն երևոյթը կը կրեն, մինչ՝ էկ աստիճան սխալ չէ՛ ասիկայ, բայց այդ հանգամանքներուն կամ երևոյթին մէջ այնպիսի նուրբ զանազանութիւններ կան, զորս պէտք է ուսումնասիրել և ուշադրութիւն դարձնել անոնց վրայ, վասնզի այդ աննշան երևցող զանազանութիւնները ժամանակի ընթացքին հետ զարգանալով կրնան նկարագրի թերութիւններ դառնալ։

Այդ ուղղութիւնները ի՞նչ ըլլալու են...։

Դժուար է, կամ աւելի ճիշդը՝ կարելի չէ՛ ընդհանուր օրէնքի մը կամ կանոնի մը տակ դնել զանոնք, և պէտք գիտնալ որ դաստիարակութեան օրէնքները ինչքա՛ն ալ մանրամասնուած ըլլան մանկավարժական դասախօսութիւններու, գիրքերու կամ ծրագիրներու մէջ, դարձեալ գործին խոչոր գիծերն են ատոնք ու կը մնան, վասնզի երբեմն նայուածքի մը, չարժուձի մը, խօսքի մը մէջ է որ կը բովանդակուին ամբողջ ուղղութիւններ, զորս չէ՛ կարելի բացատրել, կը կրկնեմ, և ատոնք ստեղծողը կըլլայ Թաքտը. կը նոյնական այդ թանկագին յատկութիւնը։

Եթէ նախազգացումը և հոտառութիւնը իրեն կը զգացնեն մանկական բնաւորութիւններու նրբին զանազանութիւնները, Թաքտը զանոնք ուղղելու միջոցներն ու կերպերը իրեն ցոյց կուտայ անվրէպ։

Ահա՛ կը տեսնենք թէ՝ ինչքա՛ն գժուարին ու տաժանելի է դաստիարակութեան գործը՝ պարտաճանաչ դաստիարակին համար անուշա՛ղ, և թէ ինչպէս խստօրէն կը պահանջէ միտք և հանապազ ամփոփ միտք, լարուած ուշադրութիւն, «Ես»ի բացարձակ մոռացում, սուր դիտողութիւն, քանի որ մէկ քանի վայրկեանի մտացիր վիճակը երբեմն կրնայ մեծ սխալներու պատճառ դառնալ և նոր դժուարութիւններ ստեղծել գործին ճամբուն վրայ։

Հետաքրքրութիւնը, կասկածոտութիւնը ու նախանձը ինքն ըստ ինքեան ընկերական ու ընտանեկան կեանքի մէջ դատապարտելի թերութիւններն են կնոջ, և չատ անգամ անոր գժբաղդութեան գլխաւոր պատճառները կը նկատուին, բայց այդ թերութիւնները տարամերժօրէն դաստիարակութեան գործին համար մշակելով ու մարզելով, թանկագին յատկութիւններ կը դառնան։

Տղուն իւրաքանչիւր զբաղումներուն վրայ-ըլլա՛յ այդ աշխատութեան թէ լզբօսանքի ժամերուն— կասկածանօք հսկել, անոր իւրաքանչիւր ժառանգութիւններուն հետաքրքրութեամբ հետևիլ, անոր առաջին նորածիլ զգացումներուն, մանուկ սէրերուն ու ատելութիւններուն վրայ նախանձոտ գորովով մը հսկել որ չըլլայ թէ՝ քարուտ ու փչոտ ճամբաներու վրայ ցանցնուին այդ թարմ ու թանկագին սերմերը, կը նշանակէ մէկէ աւելի ապահով ու անվրէպ միջոցներ ունենալ մանուկ բնաւորութիւններու ու նկարագիրներու մէջ թափանցելու և նկատուած թերութիւններն ու մոլութիւնները ուղղելու։

Հագուելու խնդիրն ալ ոչ նուազ սնհրաժեշտ է բարոյական դաստիարակութեան գործին մէջ։

Նկատուած է որ մանուկ, ինչպէս նաև հասուն երևակայութիւններու ու բնաւորութիւններու վրայ գոյները մեծ ազդեցութիւն ունին։

Սև ու մթին գոյները տխուր ու մելամաղձոտ տրամադրութիւններու ու մտածումներու կառաջնորդեն, դիւրագրգիռ ու զայրացկոտ միտումներ կը ստեղծեն, մինչդեռ զուարթ գոյները ոչքերը կը զուարճացնեն միտքն ու սիրտը կը լուսաւորեն կը զուարթացնեն և ըմբռնողութեան կարողութիւնները կարծես կը սրեն, և ահա՛ ճիշդ այդ պատճառով է որ կըսէի թէ՝ դաստիարակուհիները պէտք է զուարթ ու պայծառ գոյներ ընտրեն իրենց զգեստներուն համար, ճաչակաւոր ու սիրուն հագուին, հոգ տանելով բարեձև ու հաճելի երևնալու իրենց սանեհրուն, վասնզի մանուկները «մասնաւոր սէր մը, յարում մը կունենան իրենց այն դաստիարակուհիներուն համար, որոնք լաւ հագուած են. եւ կարծես կը խորչին իրենց չատ մութ ու տխուր հագուած դաստիարակուհիէն. և սակայն պէտք է ամեն գնով նախ չհիլ մանուկ համակրութիւնները, եթէ կուզուի «իսկապէս» օգտակար դառնալ դաստիարակութեան գործին։

Ակից զատ, սիրուն հագուստները, ինչպէս նաև լաւ ու մաքուր կարասիները, ոչ միայն կը զուարճացնեն, այլ և կը զարգացնեն մանուկ ճաչակները կը կրթեն, կազնուացնեն ու կը բարձրացնեն։

Սակայն լաւ հագուիլ ըսելով չեմ ուզեր երբեք պճնասիրութիւն հասկցնել. այսինքն այն հազարումէկ ոչինչները, որոնք արդի նորաձևութեան անհրաժեշտ լրացուցիչներն են, ինչ որ մտքի ու սրտի բացարձակ դաստիարկութիւն ցոյց կուտայ. բայց ներելի ալ չէ՛ երբէք որ դաստիարակուհին աւերուց մէջ վթարումուն առանց ո՛և իցէ վայելչութեան, ձևաւորութեան ու ճաչակի, ներելի չէ՛ որ իր մազերը անչնորհք, տափակ, անխնամ ու թափթփած պահէ։

Մեր մէջ դեռ սա զարմանալի հասկացողութիւնը կը տիրապետէ թէ՝ դաստիարակուհին պէտք է խիստ և չոր հագուի այն միակ պատճառով որ իր պաշտօնը այդպէս կը պահանջէ։

Ասի բացարձակապէս արդի մանկավարժական սկզբունքներուն և օրէնքներուն հակառակ ըլլալէ զատ՝ ամենամեծ յանցանք է նաև բնութեան դէմ. վասնզի երբ բնութիւնը չնորհքը ըրած է քիչ չատ սիրուն և հրապուրիչ դէմքով և ֆիզիկական վայելուչ կազմով օժտել կին մը, կնոջ պարտականութիւնն է զայն դնել պատչած չրջանակի մը մէջ։

ՄԱՌԻ ՊԼՕՑԼԻՐԵԱՆ

ՀԱՑԵԼԻԻՆ ՄԷՋ

Ալ բաժակը կ'սկսի յորդիլ, յորդեցաւ, դուրս կ'թափի...։

Ժամանակէ մը ի վեր զանազան թուրք թերթերու մէջ անուղղակի կոչեր կ'կարդայի քաղաքացիներու և մանաւանդ հարուստներու ուղղուած, որպէսզի ներկայ տագնապին մէջ առատաձեռն ըլլան ու չզլանան իրենց զրամարկղներու դռները բանալ ու լիաբուռն ոսկիներ թափել այս կամ այն պէտքին համար։

Մինչև հիմակ կ'կարծէի, միամիտս, որ այդ հրաւէրները կ'ուղղուէին թուրք հարուստներու և թուրք ժողովրդեան ։ե կասկածս միանգամ ընդ միշտ փարատած, զարմանք կ'յայտնէի, այս սիւնակներուն մէջ, թէ ցարդ չլսեցինք որ թուրք հարուստ մը, պաշտօնատար մը մեծ-կ ժէտե մը ընէր և միանուագ գէթ քանի մը հարիւր ոսկիի հնչուն նուէր մը ընէր հանգանակիչ մարմիններէ միոյն։

Բայց հրէկ համոզուեցայ որ թուրք թերթերու ուղղակի նպատակակէտն հայ հարուստն է եղեր, հայուն զրամը, հայուն վաստակը...։

Բէօյլիւ՝ երէկ կ'յարձակէր հայ հարուստի մը վրայ, չեմ գիտեր որո՞ւ ու չ'մ ալ հետաքրքրուիր իմանալու թէ ո՞վ կըրնայ ըլլալ, որովհետև պաչտօնակից նմն ո՛րեմն անձերու հետ չէ, զանազանուելու հետամուտ չեմ և ոչ ալ ճանչնալու, այլ խնդիրը սկզբունքի տեսակէտով դիտելով կուզեմ քանի մը դիտողութիւններ ընել, որովհետև ալ բաժակը ըսկսաւ յորդիլ...։

Բէօյլիւ կ'յարձակի այդ հարուստին վրայ որ 500 հազարնոց ըլլալով, չէ ուզած եղեր մասնակցիլ, այս երկրին չնորհիւ այդքան հարստութեան տիրանալով, ա-նոր կռնակէն վաստակած ըլլալովը հանդերձ...։

Նախ պաչտօնակիցս իրաւունք չունի անուններով, կամ անունի սկզբնատառերով հրապարակաւ խօսելու, որովհետև զինք ամբաստանիչ դատաւոր չեն կարգած, երկրորդ՝ եթէ այդ իրաւունքն ինքզինքին տալ կ'յաւակնի, կամ եթէ թերևս վերէն եկած հրամանի մը վրայ կ'չարժի ինչո՞ւ համար չյիչատակեր նաև իր ազգակից չատ մը 500 հազարնոցներու անուններն որոնք մեծած են մասնակցիլ հանգանակութեանց, կամ ինչո՞ւ չյիչատակեր թուրք հարուստ մը որ միանուագ նուիրած ըլլայ կանխիկ 100 ոսկի, երրորդ՝ այս երկիրն կամ ուրիչ երկիր մը ըլլան հայերն վաճառական, ձեռներէց ժողովուրդ մըն են ու միչտ խոստովանած են այդպէս ըլլալը, հետևաբար երկրին կռնակէն չէ որ հայը կ'վաստկի. այլ երկրին է որ անորմէ կ'նպաստաւորուի ու կառավարութիւնն է որ անոր հարստութեան, կալուածներուն վրայ օրինաւոր տուրք կը գանձէ, հետևաբար փոխանակ աչք տընկելու հայուն ունեցածին, մտիկ ընելու չէ՞ որ չատնան անոնք, բարգաւաճին ու հարստանան, որպէսզի երկիրն օգտուի, նըպաստաւորուի։

Բայց այս տեսակէտներն չատ բարձր են ու անըմբռնելի «Բէօյլիւ»ի ու նման ներու, որոնք միչտ պատրուակ մը կը փնտռեն ու եթէ չգտնեն կ'ստեղծեն, որ պէտք չարձակին հայուն վրայ ու իրենց դժբաղդութեան օրերուն կ'յիչեն զայն, երբ կրնայ կթան կովի մը կամ քերծուելիք կենդանիի մը պաչտօնը կատարել...։

Ա՛յ, այս երանելի երկրին երեսէն ալ, կռնակէն ալ, չատ բան վաստկած է հայն, և դեռ կ'վաստկի՝ անուրանալի ճշմարտութիւն մըն է այս, արևու նման պայծառ...։

ԵՍ

ՊՕԼՍԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Կ. Պոլիս 9 Փետր. 1913

Հաչտութեան լուրերը գարձեալ բերնէ բերան չրջիլ սկսան. Ազգային և պատերազմի դադրիճը կամաց-կամաց անխուսափելիին առջև գլուխ ծռած ըլլալ կը թուի և ուրիչ ճամբայ չկայ արդէն։

Թերթերը ուէ մանրամասնութիւն չեն տար տեղի ունեցած պատերազմներու մասին, միայն կառավարութեան թերթերու տուած պաչտօնական յայտարարութենէն կ'եզրակացուի թէ՝ վճռական ճակատամարտներ տեղի չեն ունենար և հրկու կողմն ալ կ'զգուչանան այդպիսի ընթացք մը, վստահ՝ հաչտութեան ժամ ըլլալուն։

Ամէն օր, ամէ՛ն վայրկեան զանազան զրոյցներ կը չրջին Պոլսոյ մէջ ժողովուրդը անհաթեկումի մատնելով, օրինակի համար այս տողերը գրած պահուս լուր տարածուեցաւ թէ՝ բարձրատիճան նախարար մը Եւրոպա փախեր է, էնվէր պէյ գիրի չինալու համար անձնասպան եղեր և թէ՝ վերջնապէս՝ մինչև երկուչաբթի հաչտութիւնը կատարուած իրողութիւն մըն է։

Օրերը երկուչնքոտ են, ու մենք՝ անձկայրեաց՝ կ'սպասենք նոր լուրերու, վերջնականապէս ազատելու համար մեր սատաժանքոտ վիճակէն որ այլևս անհանդուրժելի է։

Ազգային կեանքն ալ «խիստ նախանձելի» է. Դարաեան էֆ.ին նոր փրկիչ հայութեան, կը գրէ, Ազգը անչուշտ հակառակ կողմէն փրկելու համար։ Իսկ յաւէտ մեր մարդուկը՝ Արիստակէս Դասպարեան Արչարունի Պատրիարքին աչխարհական «խորհրդականն»է։ Ինչո՞ւ Արչարունէ՛ որ Արիստակէսի պէս «հիանալի» խորհրդականներ ունի։

Շիրինեանի հոգածութեամբ երևան եկած Պատրիարքարանի Թիւ 17 խաֆիէն, իրականութիւն մըն է այժմ, վարչութիւնը դեռ իր քննութիւնը չէ լմնցուցեր, Թրքական մտայնութեան առանձնաչնորհումը եզող ձկճգոտական քաղաքականութիւնը չատ խոր արմատներ ձգեր է կառավարութեան պաչտօնեաներէ բազկացած՝ վարչութեան նոր անդամներուն վրայ՝ որոնք ինքզինքնին փրկիչներ կը նկատեն։

Տեսնե՛նք ինչե՞ր պիտի ելլայ ատ՝ խաֆիէութեան խնդրոյն տակէն։

Ու կը մտածեմ թէ՝ եթէ Շիրինեան մը գոյութիւն չունենար ի՞նչ պիտի ըլլար այդ խնդիրը։

Եզրակացութեամբ՝ ըլլա՛յ ազգային և ըլա՛յ պետական և քաղաքական կեանքը երկուքներով լդի է։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳԱՎՈՒՌՃԵԱՆ

ՄԱՄՈՒԼ

ԲԷՕՅԼԻՒԷՆ.— Օսմ կայսրութեան հոգևոր ամբողջութիւնը պահպանելու խընդիրը Եւրոպայի ձեռքը զարդարուն խաղալիք մը զարձած է պարզապէս։ Կատարուած դաչնադրութիւնները ոչ մէկ արդիւնք ունեցած են մեր հողերը ձեռքերնէս չերթալու մասին։

Այսպէս առնենք անոնցմէ ամենավեր-

Չինը, Պերլինի դաշնագրութիւնը։ Ան ալ իր նախորդներուն պէս մեծ հանդիսաւոր թութեամբ կնքուեցաւ։ Ասով, ան՛լ մեր հողերը ձեռքերնէս չպիտի առնէին։ Բայց անկէ վերջն էր որ Արեւելեան Րումէլին Պուլկարիոյ գնաց ու կրէտէն մէկէ աւելաւ։

Ան մէկդի։ Պալքանեան պատերազմին սկիզբները, եւրոպացիները մեզ հաւատացուցին թէ հոդի կորուստ պիտի չունենանք այս պարագային։ Երբեակ Համաձայնութեան և Ջինակցութեան պատկանող տէրութիւնները ասի պէշտօնապէս և հրապարակաւ յայտարարեցին։ Սկզբ թուրքերս ալ ասոր համաձայնեցանք։ Մինչդեռ Երզրում-Բիւլիւքի անկումին վրայ, Պերլինի դաշնագրութեան հայրը և կիպրոսի դաշնագրութեան մայրը եղող անգլիացին եւաւ ըսաւ թէ յաղթականները իրենց յաղթութեան պտուղը վայելելէ արգիլելը մեղք է։

Ալ ասկէ վերջը այրած սրտին չեր մը խիթարանք պարգեւելու ձեւով՝ եւրոպացիներն սկսան սապէս խնամատարութիւններ ընել, «Րումէլին Օսմ. կայսրութեան հաւատարմ աղետի և մատաղջութեան բոյն մըն էր։ Րումէլին Օսմ. կայսրութեան գոյութեան տարբերը կլանող ահեղի անդունդ մըն էր։ Օսմ. կայսրութիւնը այս փորձանաց վայրէն ազատելէ վերջ, բոլոր իր ջանքը պիտի կեդրոնացնէ Փոքր Ասիոյ վրայ ու զայն հզօր և փառաւոր պիտի կերեցանէ, և վերջապէս, Օսմ. կայսրութեան Րումիլիէն ազատիր՝ իրեն համար նախանձամակն չնորհ մըն է...»։

Օսմ. հողային ամբողջութեան դատին պաշտպանութիւնն։ ատանձնողները չեն մոռնար կոր այս ոսկեզօծ դեղահատները մեզի կլլեցնել իբրև մխիթարութիւն։

Խոստումներուն ու դաշնագրութիւններուն խաթուսիկ բան մը ըլլալը երեսուն և հինգ տարուան դառն փորձառութիւնները հաստատեցին։ Եւրոպացիներէն մեզի խեր չկայ։ Միանգամ այսուհետեւ մենք մեր ձեռքովը պահել մեր հողային ամբողջութիւնը։

Այս երկիրը օսմանցիներուն հայրենիքը սիրութեամբն ու ոյժովը միայն կրնայ իր գոյութիւնը պահել։ Պէտք է մեր հողային ամբողջութիւնը՝ իր ձեռքը զարդարուն խաղալիկի զարձող եւրոպական դիւանագիտութենէն ժամ առաջ կորզել։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻՆ.— Ֆրանսա յորմար տեսաւ պաշտօնական անձնաւորութեան մը բերնով, նոր և նմանը չտեսնուած նախատինք մը ևս մեր ճակտին փակցնել։ Գէրմօն-Թէրան քաղաքին հաւասարարին տեսուչ Պ. Տիւտէժէր իր մէկ բանախօսութեան մէջ բարեկիրթ մարդու անվայել ոճով մը Թուրքերն ու Իսլամները նախատեր է։

Բիէր Լօթիի, Գլօտ Ֆարէրի, Սզեֆան Լօզանի պէս թուրքերէն ու քրիստոնեաներէն սիրուած յարգոց երախտապարտ ըլլալէ վերջ չենք կրնար պաշտօնական Ֆրանսայի հանդէպ մեր ցաւն ու ցասումը չյայտնել։

Բնաւ պէտք չէ տարակուսիլ որ Ձը բանսա թուրքերուն և իսլամներուն դէմ բռնած այս ընթացքին համար վաղը պիտի զղջայ։ Ձլվարտութիւնը այնպիսի լոյս մըն է որ օր մը նոյն իսկ կոյրերուն աչքին մէջ կը թափանցէ։ Բայց մինչև այս ըլլալը, մեզի տարդութիւն ընող պատմութիւնը մոռցող, մեզ տեսած չնորհներն ու օգնութիւնները ուրանալով բարոյապէս ինկած ու խայտառակ եղող Ֆրանսային դէմ, տեսած նախատինքնիս մեծ մեզ վերջ մարդկութիւն, արժանապատուութիւն և լրջութիւն ինչ ըսել է գիտցող մարդ մը ըլլալնիս հաստատելու համար պէտք է փոխարինենք։

Անուններն յարգանքով ու պատկառանքով լիշուտկած Բիէր Լօթիները, Գլօտ Ֆաոէները և միւլ Պլասի նման թերթերու խմբագիրներուն ստիպուած չենք ֆրանսոցիութենէ պահ մը դուրս հանել ու պատնէշ կոչել մարդասէրներ։

Մենք ինչպէս կրնանք փ խարինել Ֆրանսայի այս եպերելի ժէոթը։ — Այնպէս ինչպէս «Թասլիրի էֆքեար» կը թելադրէ, այսինքն.

1.— Ֆրանսայի հաւատալարանները գըտնուող մեր ուսանողները Ֆրանսան կը թողուն։

2.— Օսմ. կայսրութեան բոլոր իսլամական և օսմանեան դպրոցներէն Ֆրանսերէնի դասերը կը վերցուին (և անոնց տեղ կը դրուին անգլիերէն կամ գերմաներէն լեզուները)։

3.— Հրատարակել լրագիրներու պէս երկրին մէջ մի աչքառու կէտերը թափանցելով ցեղային կեանքերնիս ծծող Ֆրանսական դպրոցներու մէջէն իսլամ աշակերտները դուրս կը քաշուին։

4.— Ֆրանսերէն գիտցող ոչ մէկ թուրք ասկէ վերջը Ֆրանսերէն չի խօսիր։

Տեղական Լուրեր

ՆԱԽՁՆԹԱՑ օր Տէմէ-Ադաճէն ամերիկեան «Նիւ-Եօրք» չոգենաւով քաղաքս հասնող 150 ի մօտ փախստականները կը պատմեն թէ Տէմէ-Ադաճի բոլոր զէպրոցու մզկիթները Պուլկար վիրաւորներով լեցուած են։ Ասկէ զատ, պուլկարները քաղաք ապաստանած իսլամ հողագործները տարապարկոյ աշխատութեանց կը գործածեն։ Այսպէս օրինակի համար երբ ռուսական չոգենաւը պուլկար զօրաց համար ալիւր, յարդ, խոտ և ասոնց նման բաներ բերէ Տէմէ-Ադաճ, խեղճ իսլամներէն հարկադրուած են զանոնք ուսերնուն վրայ առնելով՝ մինչև չոգեկառք տանիլ։

ՆԱՀԱՆԳԻՄ Տասանորդի տեսչութեան վերակոչուեցաւ նախորդ տեսուչ Լսատ պէյ, իսկ միւսը, Ցկէմի պէյ Մաղնիսայի վագրիի անդամ կարգուեցաւ։

Մաքրիի գայմագամ անուանուեցաւ Միւլքիէի վարժարանին ընդհանուրտնե-

---

սկսիմ պատմութիւնս։

—Չեմ հասկնար, պարոն, ըսաւ Տամվիլ։

—Եւ սակայն շատ հասկնալի է։ Ամեն պատմութեան մէջ, սկիզբ մը, միջին մը և վերջ մը կ'գտնուի։ Ձեր փափաքին համեմատ, իշխան, պիտի սկսիմ վերջաւորէն՝ այսինքն կառքէն որ գաղտնագողի ապարանքէն կ'ելնէ, սկիզբէն՝ այսինքն ձեր մատակարար միլին ծաղրարանութիւններէն, կամ վերջապէս, նոյն իսկ մէջտեղէն՝ այսինքն խօսակցութենէ մը, ուր ամէն տեսակ բաներու և ամեն մարդիկներու վրայ խնդիր կ'գտնուի, մասնաւորապէս, ձեզ ծառայելու պատրաստ, Բարտաեան ասպետին վրայ, խօսակցութիւն մը՝ որու մէջ դեր կատարեց մէկը որ Պատթիլլէն կուգար մասնաւորապէս ձեզի հետ խօսելու։

Այս վերջին բառերուն վրայ որ իրեն պայծառօրէն կ'հաստատէին որ ասպետը գիտակ էր այն տեսակցութեան որ ունեցած էր Միքմալէնի հետ, Տամվիլ երեսը, տժգոյն, խլոր, ինչպէս քիչ մը առաջ, երբ Բարտաեան խօսած էր Տըվինէրի վրայ։

—Ո՜հ, սատանան, գոռաց ինքնիր մէջ։

Եւ կմկմաց.

Ցեղին և Տրիպոլսոյ նահանգին Թահրիրաթի դատարեալ անօրէն Թահրի պէյ։

ՊՍՈՀՆՏՐԻՒ փոխ զատաւոր ընտրուեցաւ Փարաճա-Ադատի նախորդ զատաւոր Ալի Հայտար էֆ.։

ՄԱՂՆԻՍԱՑԻ հաշուակալութեան կոչուեցաւ նախորդ հաշուակալ Բիւշրի պէյ. իսկ անկէ առաջուանը՝ Մուհիպ պէյ, Շիլէի վագըֆի կալուածոց անդամ կարգուեցաւ։

ԼՈՒՋի օր Պոլսէն քաղաքս եկող եգիպտական «Իսմայիլիա» չոգենաւին ճամբորդները կ'ըսեն թէ կլիպօլուի չրջանակները բուռն թնդանօթաձգութիւն ներ լսած են։

ՆԻԿՈՂՈՍԻ Զէյմէի ծովախորչէն հելլէններուն կողմէ գրաւուած և Քիոս տարուած քսան չափ Օ մ. առագաստանաւերը այս անգամ ազատ թողուած են։

ՔԱՂԱՔԻՍ Հ-ճի Իսլամ թաղը հ-մատեալ Աւստրիական հպատակ Պ. Օսգար վակղի լիզուաբանական վարժարանին վաւերացման համար Կրօնական Դատից և Կրթական Նախարարութեան դիմում կատարուեցաւ։

ԹՈՒՐՔ թերթը կ'իմանայ թէ Ռուսական կառավարութիւնը Ատրպատականի չրջանին մէջ կարևոր զինուորական ոյժ կեդրոնացուցած է։

Ամիլի քան 20 կտոր բազկացեալ անգլիական նաւաբաժին մը Եափայի ջուրերուն մէջ կը յածի կը գրէ «Ակէնկ»։

ՄԻԼԱՍԻ կից Դարա-Դուլու գիւղին մէջ Զուլֆա օղլու Մուսթաֆային չորս տարեկան Այիչէ անուն աղջիկը տունը մինակ թողուած ըլլալով՝ կրակին հետ կը խաղայ և ողջ ողջ կ'այրի։

ՔԱՂԱՔԻՍ կեդրոնական բանտերը այցելող մը հետեւեալ գոհացուցիչ մանրամասնութիւնները կուտայ, որոնք պատիւ կը բերեն բանտերու վերահսկիչ Ռէչիտ պէյի.—

Բազմաթիւ գործարաններ հաստատուած են բանտերուն մէջ։ Այսպէս կատարեալ գործարան մը ունինք կահագործութեան, զոր կը վարէ ձեռնհասօրէն երեք տարուան դատապարտուած վարպետ բանտարկեալ մը։ Նոյնպէս հաստատուած է խաւաքարէ տուփեր չինելու գործարան մը, ինչպէս նաև կողովագործութեան և կազմարարութեան վերաբերեալ աշխատանոցներ։

Ասոնցմէ զատ սկսուած է կանոնաւոր դասընթացքը ուր կ'աւանդուի կարդալ գրել չի գիտցողներուն վերաբերեալ նախնական գիտելիքներ, ուր աշակերտողները բաւական յառաջդիմութիւն ցոյց կուտան։ Ուր առ այժմ բանտային աշակերտներու թիւը 30ի կը հասնի և յոյս կայ թէ շուտով այս թիւը 100ի բարձրացուի։

Ռէչիտ պէյ բանտարկեալներու իմացական և բարոյական վիճակը բարձրացնելու համար կազմած է 25 հոգիէ բաղկացեալ երաժշտական խումբ մը։

Մեծապէս խնամք կը տարուի և ու-

—Սկսեցէք ուսկից որ կուզէք, պարոն։

—Բաղթանակն մերն է, մտածեց Բարտաեան։

Եւ ապահով որ անուղղակի սպառնալիքովը որ ի գործ դրած էր, ամեն խոստովանութիւն պիտի ձեռք ձգէր, իր բերանը կ'բանար իր պատմութեան սկսելու համար, երբոր յանկարծ սենեակին դուռը բացուեցաւ։ Բառերը խեղդուեցան կոկորդին մէջ և աչքերը յառած մնաց այն անձին վրայ որ երեւան կուգար։

—Ո՛վ կ'համարձակի մտնել առանց կանչուելու, գոռաց Շարլ Թ. ինչպէ՞ս, դո՞ւք էք տիկին...։

Դաթէրին մը Մէտիչին էր։

Առաջ անցաւ, դուռը բաց թողնելով։

Անոր ետևէն, միւս սենեակին մէջ կ'երևէին Անժուի դուքսը, անոր մինեօն ները, Նանսէյ հրամանատարը և տասնի չափ պահակներ։

—Ահաւասիկ փոթորիկը, մտածեց Բարտաեան, որ իր չորս կողմ արագ ակնարկ մը նետեց։

Մայր թագուհին յառաջացաւ սուր ժպիտով մը որ իր ղէմքին կուտար այն քան տսկալի անգթութեան արտայայտութիւն մը։

չագրութիւն կը զարձուի կեդրոնական բանտերու ամէն կողմերու կարգապահութեան, մաքրութեան և կանոնաւորութեան վրայ։ Գովելի է Ռէչիտ պէյի բանտերու վերանորոգութեան ժասին ունեցած այս հոգածութիւնը։ Արդարև մարզասիրական քայլ մըն է որ կ'առնուի կեանքի այս դժբաղդներուն հանդէպ, որոնք մեծ կարգ մը տգիտութեանց հետևանքով կը բանտարկուին, օր մը բանտին մէջէն յանցանքը քաւելու առթիւ զարգացած, արհեստի մը տէր զարձած, սրտերնին և բարքերնին ուղղուած, և բանտարկութեան ու պատժին ալ նպատակը չարագործը ազնուացնել է՛ մինչ։

ՄԱՂՆԻՍԱՑԻ ոստիկան գինուորներու գունդին նորընտիր հարիւրապետ Իսմէլ էֆ. Պոլսէն ճամբայ ելած է դէպի իր նոր պաշտօնատեղին։

ՆԱՀԱՆԴԻՄ քարտուղարութեան օգնական կարգուած Թօրպալըի նախորդ թահրիրաթի գրագիր Հաֆըզ Ալի էֆ. երեք ամսուան վարժարելով՝ դարձեալ իր հին պաշտօնին վերադարձուած է։

Թիրէյի բանտին համար այս անգամ չորս հազար դրչ. ղրկուած է։

ՍՊԱՐԹԱՑԻ բնակչութեան և քաղաքապահներու հրամանատարին միջև ծագած դէպքի մը համար Գօնիա կանչուած Սպարթայի մութէսարըֆ պէյ իր պաշտօնատեղին վերադառնալու համար քաղաքս եկած է։

ՄԱՂՆԻՍԱՑԻ բանտերուն համար 30 հազար դրչ.ի վճարագիր մը հասած է կուսակալութեանս։

ՔԱՂԱՔԱՊԱՀՆԵՐՈՒ քննիչներէն հարիւրապետ Զիյա պէյ Իզմիր եկած է։

ԱԼԱՇԷՀԻՐի մէջ թուրք սափրիչ մը Մահմուտ Շեվքէթ փաչայի կենդանագիրը աճուրդի դնելով՝ մէկ մասուան մէջ 540 դրչ.ի գումար մը հաւաքեր ու պատերազմական նպաստի անուշկին յանձնեուեր է։

ՊՐՈՒԿԻի տեսուչ Իսմայիլ պէյին տիկնոջ նախագահութեան տակ և քաղաքապետին և երեւելիի մը տիկիններու անդամակցութեամբ Նպաստահաւաք յանձնաժողով մը կազմուեր ու գործի սկսեր է տեղւոյն մէջ։

Զինէի Տէրէլի Քէօյէն Ֆաղիպ էֆ. օսմ բանակին գրաստ մը նուիրած է։

ՔԻՕՁԼԻԻ կը յանձնարարէ ոստիկանութեան որ քարափանց և քաղաքին ուրիշ մաքուր թաղերու մէջէ հելլէններու կողմէ հաստատուած հանրատուները փակէ և անոնց տէրերը Իզմիրէն վռնտէ։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ յայտնեցաւ Ալդրիֆօնայի կողմերը ձերբակալել և արգարութեան յանձնել երկու հելլէնահպատակ կեղծ դրամ չինողներ Բանայօթ և Նիքոլի անուններով։

Ասոնց տուները խուզարկուելով՝ հողին մէջ թաղուած անօթի մը մէջ գտնուեցաւ 70 ութնոց և 60 չորնոց, կեղծ ամէնքն ալ։ Ասկէ զատ մէջտեղ հանուեցան տակ կո-

---

—Բայց տիկին, չարուճակեց Շարլ Թ, բարկութենէ գունատ, մասնաւոր ունկնդրութեան տուած եմ, մարաջախտ մը Մօնմօրանսիի, և հոս ոչ ոք նոյն իսկ դուք իրաւունք չունիք...։

—Դիտեմ վեհափառ, ըսաւ հանգստութեամբ Դաթէրին, ուրեմն, ծայր աստիճան ծանր պարագայ մը պէտք էր որ պէտք զի որչէի անպատշաճութիւն մը ընէնել, որու համար ինծի երախտապարտ պիտի մնաք, վստահ եմ, երբ ըսեմ ձեզի որ հոս, թագուհիին, ձեր մօր, Անժուի դուքսին, ձեր եղբօր, և ձեզի դէմ, քննամի մը կայ։

Տամվիլ հասկցաւ որ ազատած էր և լայնօրէն չունէ առաւ։

Ֆրանսուա, ամբաստանուելու պատրաստուելով, հպարտութեամբ գլուխը բարձրացուց։

Բարտաեան անդորը մնաց։

—Ի՞նչ ըսել կուզէք, տիկին, գոլեց թագաւորը որ թշնամիի բանտին արդէն չորս կողմը կ'դիտէր իր վրդովեալ աչքերով ուր կը փայլէր չարաչուք բոց մը։

—Ըսել կուզեմ որ հոս մէկը կայ, որ տարօրինակ յանդգնութիւնով մը համարձակած է Լուվր մտնել, ձեր եղբայրը, Անժուի դուքսը, նախատելէ, անոր վրայ ձեռք վերցնելէ, վերջապէս նոյն իսկ գի-

խելու միքենայ մը և զանազան գործիք-ներ։

Այս դրամանենգներուն հետ Անժելա անուն կին մը ևս ձերբակալուեցաւ իբրև անոնց գործակից։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ, կը գրէ «Բէօյիւ», Հըրձիգութիւնը նորէն սկսաւ. Հրձիգութեան գործին մէջ մինչև հիմա դարձած տոլապները, կատարուած ոճրագործութիւնները, գողութիւնները, խայտառակութիւնները գրելով չեն հատնիր. կրակ ձգելու գործին մէջ հրձիգները, հրշէջները, ապահովագրական ընկերութիւնները հաւասարապէս մասն ունին։ Աւելի բաց խօսինք, այս գործին մէջ «պալ թութան պարմաղընը եալար» հնօրեայ խօսքը շատ յարմար կու գայ։

Այս հրձիգութիւնը քաղաքին անդորրութիւնը խանգարող պատճառ մը դարձած է հիմա։ Այսպէս օրինակի համար ոճրագործ հելլէն մը զգալով որ քաղաքէս վռնտուի, օր առաջ իր տան կամ խանութին կրակ դնելով՝ թէ՛ ապահովագրական ընկերութենէն դրամ կը քաշէ և թէ երկրին խռովութիւնը աստիճան մը ևս կ՚աւելցնէ։

Անոր համար Պատ. Ատեանը պէտք է ժամ առաջ հարկ եղած ազդու միջոցները ձեռք առնէ, ապա թէ ոչ այս հրձիգները ամբողջ քաղաքը կրակի կուտան։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութենէն հետևեալ հեռագիրը հասած է կուսակալութեանս.

«Տիրող ձիւնի փոթորկին պատճառաւ այս օրերս Էտիրնէի և Չաթալճայի կողմերը որ և է պատերազմական դէպք տեղի չէ ունեցած»։

ԱՌՋԻ օր ոստիկանական պաշտօնեաները ձերբակալեցին երկու յոյն զորոնք որոնք օգտուելով նախընթաց օրուան Ճիչէճներու մեծ հրդեհէն՝ այլ և այլ առարկաներ գողնալու հետ էին։

ՄԻՆՉ երէկ Աքռօպոլոս Փանտելիտաքիս զէնքը կը մաքրէր յանկարծ կրակ առաւ ան և իր աջ սրունքը վիրաւորեց։ Խեղճը ծանր վիճակի մէջ հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

ԱՅՍՕՐ կ. վ. Ինտրրնէյշընըլ Դոյճէ ոտնագնդակի խումբին և անգլիական «Քինկ Էտուըրտ» զրահաւորին սպաներուն միջև ոտնագնդակի մրցում տեղի պիտի ունենայ Բանիոնեան մրցարանին մէջ։

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ օր կէսօրէ վերջ ծովածոցս խարսխեց Այվալըքէն Փրանսական «Ժիւռիէն տը լա Կռավիէր» առաջնակարգ յածանաւը որ չորս օր առաջ մեկնած էր ասկէ, Եգէական ծովուն մէջ մարզանք կատարելու համար։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ.—Պասմահանէի երկաթուղիոյ կայարանին պաշտօնեաներէն մէկը հետևեալը կը գրէ մեզ.—Ուրբաթ օր կ. ե. ժամը 2 25ին Իզմիրի և Գասապայի մէջ երթևեկող կառախումբը Մերսինլիէն Հալքա-Բունար կու գար, նշմարեց ծեր մարդ մը որ երկաթուղիին գծին վրայ պառկած էր ու անտարակոյս պիտի կոխուէր, եթէ լոքոմոթիվին մեքենավարը Վէգըմ Պրէյք գործիքով զանի մէկ կողմ նետելու խոհեմութիւնը չունենար, ինչ որ սակայն անոր գլխուն ջախջախուելուն պատճառ եղաւ։

Այս մարդը՝ որ Յուզէֆ Միսիր կը կոչուի Բսկերութեան Թարգմանին խոստովանիր է թէ անձնասպան ըլլալու համար այս փորձին դիմած է։ Խեղճը Աւստրիական հիւանդանոցը փոխադրուեցաւ և իր կեանքին յոյս չկայ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կը ծանուցուի թէ Աւստրօ-ռուս տարբերութիւնները հարթելու համար պաշտօնական հաղորդագրութիւն մը պիտի ըլլայ մամուլին և Ռուսիոյ ու Աւստրիոյ զօրահանութիւնները պիտի դադրին։

—Էտիրնէի հրամանատար Շիւքրի փաշայի կողմէն հրատարակուած հրահանգի մը համաձայն կը ծանուցուի թէ այն իսլամները որոնք քաղաքին քրիստոնեաները կը հալածեն լրջօրէն պիտի պատժուին։

—Էտիրնէի օտարականները օգտուելով այն համաձայնութենէն որ եղած է երկու կռուող կողմերու միջև, կըսկսին հաստատուիլ իբր չէզոք գօտի նկատուած Քարաաղաճի կողմերը։

—Պուլկարիայէն զատ որ հաստատապէս պատերազմական տուգանք կը պահանջէ, միւս զինակիցներն ալ պիտի պատերազմական տուգանք պահանջեն։

—«Թանյի Իւսկիւպի Թղթակիցը Թուրք բանտարկեալներու մասին հետևեալը կը գրէ.—

«Աւստրիական, գերմանական և իտալական բազմաթիւ թերթեր կը գրեն թէ Սերպիա կը չարչարէ Օսմանեան զինուորները։ Մինչդեռ ընդհակառակը Թուրք գերիներու վրայ ամենամեծ խնամքն ու հոգածութիւնը ցոյց կը տրուի հոս։ Այս վերջինները սերպիական զինուորական հիւանդանոցներու մէջ կը խնամուին։ Թուրք զինուորական բժիշկ մը Սերպ կառավարութենէն կանոնաւորապէս կը վճարուի և ամէն խնամք կը տանի իր հայրենակիցներուն վրայ որոնք հիւանդ են և կամ յոգնած ու սպառած ֆիզիքական թշուառութիւններէ։ Այս գերիները իրենց տրամադրութեան տակ ունին մասնաւոր խոհարար մը որ անոնց արևելեան կերակուրներ կը պատրաստէ։ Նոյնպէս սերպ զինուորական բժիշկներ զանոնք կը շրջապատեն և կը խնամեն մատակարարելով անոնց ինչ որ կուզեն։»

—Ուիլթէրի Թղթակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Լոնտոնի մէջ Բ. Դրան վերջնական պատասխանին կըսպասուի տէրութեանց միջամտութեան պայմաններուն համար։ «Փոլիթիչէ Քօռէսփօնտանս» հաշտութեան մօտալուտ ըլլալը կ՚ենթադրէ

—Հելլենական կառավարութեան մէկ շրջաբերականը կը հաղորդէ որ Իօնական եզերքներու պաշարումը մինչև Տիրագգո կը հասնի։

—Կը հաւատեն թէ հաշտութեան բանակցութիւնները անմիջապէս պիտի վերսկսին։

—Կըսպասուի պուլկարական վճռական յարձակումի մը Էտիրնէի վրայ։

—Վիեննայէն կը ծանուցուի թէ Գերմանիոյ և Ռուսիոյ միջև Ալպանիոյ մասին համաձայնութիւն մը գոյացուած է։

—«Հին» անունով Պոլիս հրատարակուող Թուրքերէն նոր լրագիրը վերապահութեամբ լուր կուտայ թէ «Համիտիէ» զրահաւորը Անգլիա մեկնած է։— Աթենական լրագիրները «Համիտիէ»ի մասին կըսեն թէ վերջին անգամ Մալթայէն իտալական վաճառականական նաւու մը ետևէն ելած է և մեկնելու պահուն իր լոյսերը մարելով դէպի Տրիպոլիս ուղղուած է։— Աթէնքի «Էմպրօզ» թերթը կըսէ եղեր թէ «Համիտիէն» տեսնուեր է Քէֆալօնիա կղզիին առջև։— «Թանին»ը ամէն գնով կուզէ հաստատել թէ «Համիտիէ»ի սպաները, նոյնչափ և նաւաստիները կատարեալ ողջ և առողջ վիճակի մէջ կը գտնուին և զրահաւորը կը գտնուի անանկ տեղ մը ուր ամէն կերպով ապահով է։

Մէկ «Համիտիէին» շուրջ ահա չորս տարբեր կարծիքներ, ո՞րն է ճիշդը։

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 15 Փետր.— Պուլայիրի և Չաթալճայի մէջ զինուորական կացութիւնը ոչ մէկ փոփոխութիւն կրած է։

Պուլկարները թոյլ կերպով կը ռմբակոծեն Էտիրնէն։ Թնդանօթաձիգներու կռիւը անընդհատ կը շարունակուի մասնաւորապէս արևելեան ճակատին վրայ։

ՆՈՅՆ.— Վիեննայէ և Բեդերպուրկէ հասած հեռագիրներ կը հաւատեն թէ Ռուսիոյ և Աւստրիոյ միջև ոչ միայն Ալպանիոյ սահմանագլուխներու խնդիրը, այլ բոլոր առկախ խնդիրները, միանգամ ընդ միշտ լուծուած են և արդէն երկու տէրութիւններն ալ ընդհատած են իրենց զինուորական շարժումները։

ՆՈՅՆ.— Անտիոքի Պատրիարքը հոս ժամանելով յունաց Պատրիարքարանը գընաց և Տիեզերական Պատրիարք Տ. Երմանոսին հետ երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ։

ՆՈՅՆ.— Այսօր Անտիոքի Պատրիարքը այցելեց Վեհ. կայսեր և Անկէ ունկընդրուեցաւ։

Վեհ. Սուլթանը հաճեցաւ՝ Տ. Գրիգորիոս Պատրիարքին Օսմանիէի աստիճան շնորհել։

ՆՈՅՆ.— Այսօր տեղւոյս Ռումանիոյ դեսպանը այցելեց յունաց Պատրիարքին անոր պաշտօնը շնորհաւորելու համար։

ՆՈՅՆ.— Սև Լեռան Նիքիթա թագաւորը աղերսագիր մը ուղղեց Ռուսիոյ Զարին Շքօտրայի պաշարման յարաբերաբար։

ԲՈՐՏ ՍԱՅԻՏ.— Օսմ. «Համիտիէ» զրահաւորը վերստին Կարմիր ծով մտաւ։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Պ. Լազանօֆ Բեդերսպուրկի քաղաքապետը յանկարծամահ եղաւ։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Մեքսիկայի հիւսիսային կողմը ապստամբութիւնը կը շարունակուի։ Կացութիւնը հաւասարապէս ծանր է նաև հարաւային կողմը, ուր ըսպարապետ Զաթանիայի արբանեակները գ՚րքերով լի կառախումբի մը վրայ գրոհ տուած են,

Էմիլիօ Մատէրա, նախագահին եղբայրը սպաննուեցաւ Նօյթէ Մատրոյի մէջ։ Զօրավար Հօսերթա հրամայեց հանրային հաստատութեանց մէջ զօրավար Պօֆիտրոյի կենդանագիրը դարձնել կախել։

Հ. ՇԱՀՈՅՄ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ 1894ԻՆ

ԲԱՍՄԱՃ ՀՕՆԻՇԷՐ — ԻԶՄԻՐ

1. Ամեն տեսակ շոգենաւներու վրայ ճշգրիտ տեղեկութիւններ։
2. Աշխարհիս ամեն կողմերու համար երթևեկութեան համար տոմսակներ։
3. Զեղչեալ գիններով տոմսակներ Դաղթականներու փոխադրութեանց։
4. Ապրանքներու, Բոլիներու, Պակաժներու յանձնում աշխարհիս չորս ծայրերը։
5. Ստանձնում ամեն տեսակ նիւթերու, արտածումն, ներածումն ու թրանզիթը։
6. Մաքսային ամեն տեսակ գործողութիւններ։
7. Ապրանքներու փոխարժէքներու գանձում տեղւոյն մէջ, կանխապէս վճարմամբ։

Դիւրամատչելի եւ վստահելի պայմաններ—Հազարէ աւելի թղթակիցներ—Ամեն տեսակ գործառնութեանց կանոնաւորութիւն— Քսան տարուան փորձառութիւն Ծանօթ հաստատութիւն։ 100—20

GRAND BAZAR D'ORIENT

Դէշ օդին պատճառաւ Բացէն յետաձգուեցաւ Մարտ 3ին երկուշաբթի։

ԺԱՆ ՍՔՈՒՐՈ ԵՒ ԸՆԿ
JEAN SCOUROS & Cie
ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՖՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ 100

Սոյն հանրածանօթ նորաձեւութեանց վաճառատունը ծանօթ է Իզմիրի վայելչասէր իգական սեռին։

Վաճառատունը նոր եղանակին առթիւ նշանաւոր եւրոպական տուներէ ստացած է կանանց գլխարկներու նոր պէսպիսութիւն մը, որոց ցուցադրութիւնը տեղի պիտի ունենայ մօտերս։

Բացի նորաձեւութեան եւ արդուզարդի զանազան նոր մթերք վաճառատանս մէջ կ՚ծախուին նաեւ առանձինն գլխարկներու յատուկ փետուրներ, բրդեղէն, բամպակեղէն եւ ձեռագործի ամէն տեսակ պիտոյքներ։

Ճաշակ, նորաձեւութիւն եւ նաեւ աժանութիւն։ 100—89

ԲԱՂՆԻՔ
ԿԷՕՅՆԻՒ ԿԻՒՉԷԼ

Գուրաթայ Թրէմվէյի գծին և Հայ եկեղեցւոյ գաւիթին վրայ շինուած նոր բաղնիքը, առողջապահական վերջին կատարելութիւններով օժտուած է և հոն դիմող յաճախորդներն ամէն կերպով գոհ ձգելու ամէն միջոցներ ձեռք առնուած ամեն օր առաւօտ ժ. 5-10 և երեկոյեան ժամը 6-10 գիշեր արանց համար և ամէն օր ժ. առաւօտ 0-6 կ. ե. կանանց համար բաց է։ 15—10

ծաղրելէ ետք։

—Անուանէ զայն, անուանէ զայն ուրիշի, սատաններն վկայ։

—Այն է զոր Բարտաեան կ՚կոչեն։ Ահաւասիկ։

—Օն, գոռաց թագաւորը ոտք ելնելով. պահակներ... հրամանատար, բըռնեցէք այս մարդը։

Թագաւորը խօսելն դադրեցնելէ առաջ, մինիօնները և Մօրվէր, պահակներէն առաջ անցնելով, սրացան սենեակին մէջ ոռնալով.

—Բռնեցէք, բռնեցէք, ի մահ։

Միևնոյն ժամանակ, իրենց սուրերը քաշած էին,

Գէլիւ ամենէ առաջ կուգար։ Անոր ետևէն Մօժիրօն, Սէն-Մէկրէն և Մօրվէր Ցետոյ Նանսէյ և պահակները։

Ֆրանսուա և Հանրի իրարմէ աւելի ապշահար մնացած էին, բայց մինչդեռ Ֆրանսուա կ՚մտածէր արդէն միջամտել ասպետին համար, Հանրի ուրախութենէ գունատ, կ՚հասկնար որ այս միջադէպը զինք կ՚ազատէր։

Գալով Բարտաեանի, թագուհիին մօտ նեղէն ի վեր, ուշադիր կ՚կենար։

Իր ակնարկը որ այս տեսակ փոփոխուկ պարագաներու մէջ, տարօրինակ յստակատեսութեամբ մը կ՚օժտուէր, ընդգրկեց տեսարանը իր բոլոր մանրամասնութիւններուն մէջ։ Միևնոյն կարճ միջոցին մէջ տեսաւ թագաւորը ոտքի ելած, թագուհին որ մատովը զինք ցոյց կուտար ձերբակալելու համար, Ֆրանսուա տը Մօնմօրանսի որ շարժում մը կընէր դէպի թագաւորը, Հանրի տը Տամվիլ՝ որ հա կ՚քաշուէր մտնողներու ազատ միջոց տալու համար, և Գէլիւ, սրամերկ, որ կը ոռնար և իր սուրը բարձրացուցած էր։

Ամբողջութեամբ տեսաւ այս ամենն և փայլակի մը չափ տեւեց։

Անոր հետևող վայրկեանին, տեսան որ կ՚բռնէր Գէլիւի սուրը. կը քաշէր զայն, իր ծնկան վրայ կ՚կոտրէր և կտորները կը նետէր յարձակողներու դէմքերուն, որոնք այս անօրինակութեան առջև, թագաւորին ներկայութեան, կանգ կ՚առնէին, իրարու կ՚նայէին, խելացնոր, յետոյ ամենքն միասին, կ՚յարձակէին կրկին։

Արդ՝ այդ վայրկեանի մը դեղևումը, որքան ալ կարճ ըլլար, բաւական եղած էր Բարտաեանի որոշելու ու իրագործելու համար այն յիմարական քաջութիւններէն մին որոնք իրեն հաճելի կ՚երևին իբրև քըմայքներ։

Գէլիւ գլխուն վրայ կ՚կրէր իր գտակը... լսեցին ձայն մը անհարկաւորէն հանդարտ, սուր հեգնութեամբ մը որ այս թառերը կ՚արտասանէր.

—Ողջունեցէ՛ք ուրեմն թագաւորին արդարութիւնը...։

Միևնոյն ատեն Գէլիւ ցաւատանջ աղաղակ մը կ՚արձակէր։ Բարտաեան անոր գդակը խլած էր, կոտրելով երկար ոսկէ ասեղներ որոնցմով բռնուած էր այն, և մի՛նոյն առթիւ խլելով մազերու քանի մը փունջեր։

Գտակը ինկաւ Դաթէրէնի ոտքերուն տակ։

Այս այն վայրկեանն էր ուր բոլոր յարձակողները, պահ մը կանգ առնելէ ետք, կ՚սրանային ասպետին վրայ։

Հինգ, վեց սուրեր կատաղի հարուածներ իջեցին բայց պարապութեան մէջ ընկան։

Իր հարուածը կատարելէ ետք, Բարտաեան կ՚ցատկէր դէպի ետ, պատուհանին եզերքին վրայ կ՚ելնէր և կ՚պոռար.

—Ցտեսութիւն, պարոններ։

Եւ կ՚ցատկէր։

Պատուհանը քիչ մը բարձր էր։

Բայց փոս մը կար... ջրով լեցուն փոս մը, լայն և խորունկ։

(Շարունակելի)

NATIONAL UNION SOCIETY LDT

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ **ԼՕՆԴՈՆԻ ՄԷՋ 1782ԻՆ**

	Վճգ. Ոսկի
Ընկերութեան ընդհանուր դրամագլուխ պահեստ, Գողդերր եւն. աւելի է քան	15.000.000
Վճարած է միւնչեւ այսօր վճասներու համար աւելի քան	88.000.000

Այս հաստատութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ շէնքեր, ապրանք, կահոյք, գործարաններ, եւն. նպաստաւոր պայմաններով:

ԾՈՎՔՅԻՆ ՃԻՒՂ. LIVERPOOL || DALE ST

PHOENIX OF LONDON

Այս ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ նոյնպէս ամեն տեսակ ապրանքներ, ընդդէմ ծովային արկածներու:

Լիազօր ներկայացուցիչ Իզմիրի

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ՌԱՍԱՀ ՆԱՋԱՐԷԹ ՊԱՒՐԱԽԵԱՆ 33, 35, 37

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒԻՍՔԻՆ

Կը գտնուի հետեւեալ վաճառատուներուն մէջ.

ԳԱԼԱՊԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — ԳԱԼԱՊԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — Ֆ. ՀԱՄԵՄԼԻՄԻՍԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

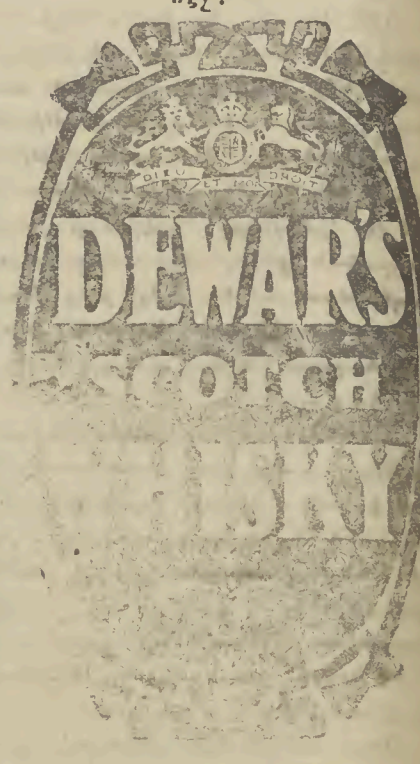

ՀԱՑ ԼԱՑՔ ԵՒ ԸՄՊ. ԵՒ Ը.

Ջիթապտուղի Ագնխարդախ Իւղ

ԲԵՐՆԻՆ ՀԱՄԸ ԳԻՏՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՍՏԱՄԱՔՍՆԻՆ ԱՒՈՂՋ ՊԱՀԵԼ ՈՒԺՈՂՆԵՐՈՒՆ

Իզմիրցիք որ ամեն բանի մէջ փափկաճաշակ և բծախնդիր են, ցաւ ի սիրտ պարտինք ըսել թէ իրենց առողջութեան մասին անհոգ են, բացառութիւնները միշտ յառաջ գալով, քնաւ կերած իւղերնուն ուշադրութիւն չեն ըներ, կարգ մը ծախսուած բամպակի և պիտակի իւղերով խարդախուած ձէթ գործածելով իրենց ամենէ թանկագին գոհարը, առողջութիւնը, վրայ կուտան, ամենէ նշակաւոր բժիշկները իսկ Այվալըքի ընտիր իւղը կը յանձնարարեն ձկան իւղի տեղ գործածել իբրև կազդուրիչ և բոլոր հիւանդութեանց միակ դարման; որքան ուրեմն պէտք է առնին պիտոյից համար այդ իւղը գործածել քան վատառողջ և խարդախեալ իւղերը, փորձեցէք անգամ մը և ինքնին պիտի գնահատէք իր առաւելութիւնները: Գործածեցէք զայն նոյն իսկ խմորեղէնները և այլ տնուշեղէններու մէջ որք չուշմայի իւղով կը պատրաստեն ցարդ:

Փնտռեցէք Ազգ. Հիւանդանոցի հետ Սգնաւորեան փողոց Թիւ 7,
ՍԱՐԳԻՍ ԹՈՐՈՍԵԱՆի տունը: 125—7

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՍՉԷՆՋ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1720ին ի ԼՈՆԴՈՆ

Գոյք ընկերութեան	Ա. Ո. 5,000,000
Վճարեալ Ապահովագրեալներու	» » 42,000,000

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն կալուածք, կարասիք, ապարանք, նպաստաւոր պայմաններով:

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ տրուզ կեանքի տեւողութեան վրայ: Ինչն ապահովագրութիւնք, Ընկերութեամբ ապահովագրութիւն են. եւն.: Աւելի մանրամասնութեանց համար գիմել՝

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆի — **Ս. ՈՒԻՔZOL ԵՒ ԸՆԿ**
Քննիչ պատուիրակ — Ընդհ. Գործակալ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ
ՏԻԳՐԱՆ Գ. ՆԻԳՕԹԵԱՆ

ՖՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ Թ. 38 — *ԻԶՄԻՐ*

Դեկտեմբեր 29 - 30 - 31 և յաջորդ օրերը
Սաքեր 1000 հատ

Տօներու առթիւ պիտի վաճառուին վաճառատանս մէջ կանանց համար յատուկ վերջին նորաձեւութեան վրայ պատրաստուած Տրա քաշ-քուսիէրներ, չուլապիներ, տրաի վրայ մխիթէր սաքեր, անմրցելի գիներով:

Ունինք նաև

Լութրըյի և Բլիւչի վրայ պատրաստ բալթօներու ճոխ տեսակ մը, կ'ընդունինք նաև ապապրանքներ:

Փութացէք ԱՌԻԹԷՆ Օգաուիլ

125—39

ԼԱ ՔՐՕՎԷՆՍ ՌԷՒԻՆԻ

(LES PROVENCES REUNIS)

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Առաջնակարգ կեանքի ապահովագրական այս ընկերութիւնը շատ նպաստաւոր և դիւրամատչելի պայմաններով կ'ընդունի կեանքի ապահովագրութիւններ, յաճախորդին տալով ամեն տեսակ ապահովութիւն և դիւրութիւն:

Կրնայ մրցիլ աշխարհիս ամեն տեսակ կեանքի առաջնակարգ ապահովագրական ընկերութեանց հետ:

Աւելի մանրամասնութեանց համար պէտք դիմել Իզմիրի և շրջակայից ընդ. գործակալ.

ՍԱՀԱԿ ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆի
Բոտտուժ Նազարէթ Թիւ 55

ԼԸ ՏԱՆԻՈ Ա ՎԻԷՆ

ԱԻՍՏ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. *Հաստատեալ 1867ին*

Առածնայատուկ ձեռնարկ Կայս. եւ Թագ. կառավ. հսկողութեամբ

Ցայսօր իր Ապահովագրեալներուն վճարած է	250,000,000 Ֆր.
Պահեստ ապահովուած	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածոց	7,000,000 »
Դրամագլ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կեանքի ճիւղին	35,000,000 »

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ.—
Տեսակ վրայ ամեն տեսակ պայմաններով,
Որոշ պայմանաժամով կամ հասոյթի մը վճարմամբ անկարողութեան պարագային:
Խառն ապահովագրութիւնք. 3% ապահովեալ յաւելումով:
Օժիտի եւ խնայողական ապահովագրութիւնք:
Թոլիան պայմաններն ամենէ նորագոյններն են և ամենէ առատաձեռն:
Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու

ՓՈԻՅՈՒՄՃԵԱՆ ԵՒ ԱՆԻՒՔԷՋ
Քիւչիւք Գուզու օղլու խան

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ
ՔԱՄԷԼԻԱ

(ՆԱԽՈՐԴ՝ ԱՄԱՐԻԹԷՆ)

Վաճառատանս մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ:
Ձմռան ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ ապրանք, որոնք պիտի կրնան գոհացնել ամենէ նրբաճաշակները:
Գիներու անհամեմատ ժամանութիւն, ապրանքներու տոկունութիւն անմրցելի են:
Այցելեցէք անգամ մը ՔԱՄԵԼԻԱՑԻ վաճառատունը համոզուելու համար:

ՅՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ